ఆశా దీపాలు

-ఐతా చంద్రయ్య

వర్షాకాలం వరదలొచ్చిన గోదావరిలా కమల జీప్‌వెంట పరుగెత్తుతోంది. వేడి నిట్టూర్పులకు స్పందించిన కళ్ళు మంచు పూలైనాయి. ఒంటినిండా అలుముకున్న చెమట చంకను జారుడు బండగా మార్చేస్తోంది.

జారుతున్న నాలుగేళ్ళ శ్రీనివాసను, పైకెగదోస్తూ లంగలేస్తోంది. ఆశా నిరాశల మధ్య కొట్టు మిట్టాడుతోన్న మనసు వేగం పెంచమని పోరుపడుతోంది.

అదే మనసు ఐదేళ్ళ క్రితం ఏమన్నది?

కన్నవాళ్ళ గుండెల మీది కుంపటిలా తయారవక అమ్మా నాన్నలు మెచ్చిన ఆదినారాయణ చేత మూడు ముళ్ళేయించుకొమ్మంది. అతని చేతిలో చెయ్యేసి అడుగులో అడుగు కలుపుమంది.

ఆ ఊళ్ళో అందరికంటే అమాయకుడు ఆది నారాయణే. తల్లిదండ్రులు లేకపోయినా తలకుమించిన వినయ విధేయతలూ, సూర్యచంద్రులు రోజూ దర్శనమిచ్చే పెంకుటిల్లూ అతని ఆస్తిపాస్తులు.

పరిస్థితుల్ని ఇంతవరకూ లాక్కొచ్చింది ఆ వినయ విధేయతలే.

సముద్ర తరంగాల్లా ఎగసిపడుతున్న కమల గుండెలు కండరాల శక్తినంతా కాళ్ళ కందిస్తున్నాయి. గతుకుల రోడ్డు మీద గంతులేస్తూ కళ్ళల్లో దుమ్ముగొడుతున్న జీప్ నందుకోవాలనే ఆర్భాటం బలం పుంజుకుంటుంది.

ఆరోజు... పేగుచించుకు పుట్టిన శ్రీనివాసు మూడేళ్ళ వాడయ్యాడు... దాచుకున్న అందాలన్నీ దోచుకొమ్మని భర్త ముందుంచి.

"పాలేరు తనం బంద్‌జేస్తే మనం బతకలేమా?" అడిగింది.

కమల చెంపల్ని చేతులతో అందుకుంటూ "పాలేరు తనమంటే గచ్చకాయలాటనుకున్నావా కమలా? పాలేరుతనం బంద్‌జేస్తనంటే పద్మారావు దొర ఏమంటడో గదా!" అన్నాడతడు.

"గట్లెట్లా? మీ నాయన వాళ్ళ నాయిన దగ్గరా నువ్వాయన దగ్గరా. మన కొడుకు ఆయన కొడుకు దగ్గరా... గిట్ల మన వంశమంతా వాళ్ళ దగ్గర్నే ఎట్టిచాకిరి జెయ్యాల్నా? నెలకింతని జీతంలేదు. నాల్గు ఘడియల పుర్సతులేదు. ఇట్ల ఎన్నేండ్లుంటం?" నిలదీసింది.

ఆది నారాయణకు మొదట గుండెనరాలను లాగి వదిలినట్టనిపించింది. ఆ తర్వాత భార్య అమాయకత్వానికి నవ్వొచ్చింది.

"పాలేరుతనం బంద్‌జేస్తే పాకురుబండలు గీకి బతుకుతమా?"

కమల పొత్తి కడుపులో కలుక్కుమంది.

"దునియాల అందరూ గిట్లనే బతుకుతుండ్రా?" ఓపాయి పక్కకు జరిగింది. ఏడుపు లంకించుకున్న కొడుకు నెత్తుకుంది.

"కాదుగాని...దొర ఊకుంటడ్రా?"

"ఊకుండకుంటే ఉరిపెట్టుకుంటడా?" కమల చెక్కిళ్ళు ఎర్రబారినై.

"అదిగాడు కమలా..." కొడుకు చంకలో కేరింతలు కొడుతూంటే వెళ్ళాం రంభలా కనబడింది" అబ్బ!

బుడ్డోడు పుట్టినంక నీ మొకం ముద్దబంతి పూవైంది. మల్లె పూవోలున్న దానివి మొగిలి పూవోలైనవు."

ఆనాడా మాటలకు గుండె కరిగింది. మనసు మయూరమైందప్పుడు. అరికాళ్ళ నరాదీస్తుందిప్పుడు.

"ఆగే పోరీ... ఎంతదూరమురికొస్తవ్!" జీప్‌లోంచి ముసలి పోలీసు టోపీ మందలింపు.

"ఆయనేం జెయ్యలేద్దొరా. ఇడిచిపెట్టుండ్రి దొరా... మీకాల్మొక్కుత దొరా..." కమలకు దమ్ము ఎగరేసుకొస్తోంది. కంటి రెప్పల్ని సన్నని మంచుతెరకప్పేస్తోంది.

"నీ మొగడు నీకు మంచిగనే గన్పిస్తడే. దొంగెవడో, దొరెవడో మాకు తెల్సు.. మా లాఠీకి దెల్సు." జీప్‌లో కుర్రకారు కానిస్టేబుల్ లాఠీపైకి లేపబోయింది.

"ఆయన దొంగ గాద్దొరా... శాన మంచోడు. ఊరోల్ల నడుగుండ్రయ్యా..." నాలుక పిడచకట్టుకుపోతోంది.

"ఫో...నీయవ్వ... గాడి జీపకూడా ఎడ్లబండి కంటే

అన్యాలమైపోయింది. గాపోరి ఉరికొయ్యనంత ఉర్కుత లేదు..." గ్యాసులేని పొడా బుడ్డీలా కన్నుమంది హెడు గొంతు.

అతుకుల బతుకుల్లాంటి గతుకుల రోడ్డుమీద నీటి గుంటలు. పోలీసు జీపు డ్రైవర్ కోపం నశాళాని కంటింది. వికృతంగా చక్రాలు గుంతల గొంతులు పిసికేస్తున్నాయి. రక్తంతో నిండిన ఎర్రనీరు చిమ్మి కమల గుడ్డల్ని తడిపేస్తోంది.

అయ్యో... కమల పరుగు ఆగలేదు. జీపులున్న తన వాళ్లు తనవైపోసారి చూస్తే బాగుండు... ఏదన్నా చెప్తే బాగుండు... శ్రీనివాసును పలుకరిస్తే బాగుండు.

వారం రోజుల క్రితం...ఆదినారాయణ పాలేరుగిరి మానేస్తున్నాడు. అగ్గిమీది గుగ్గిలమైపోయాడు పద్మారావు దొర.

* * *

"నా దగ్గర దప్ప నువ్వెక్కడా బతుకలేవురా..."

"కూల్ నాల్ చేస్కుంట బత్కుత దొరా!" దొరముందు మొదటిసారి ఆదినారాయణ గొంతు పెగిలింది. పెంచిన కుక్క పిక్కల మీద కొరికినట్లని పించింది దొరకు. పళ్ళు పలుగురాళ్ళు నమిలినా కానీ ... వెట్టి చాకిరి నేరమన్న చట్టం గుర్తుకొచ్చి నిప్పులమీద నీళ్ళు చల్లింది.

"అదిగాదురా... నా దగ్గర పంజేస్కుంటె బట్టపొట్టకేమన్నా తక్కువైందా?

"నా పెండ్లికైన అప్పు అట్లనే ఉంది దొరా!"

"సరే... ఆ అప్పుల సావుకారికి నేంగడ్తా!"

"అది కాద్దొరా..."

"మరింకేందిరా...?" అరికాలు మంట నెత్తికెక్కింది.

పీడుబోతే మరో జీతగాడు దొరకడు. దొరికినా నెల జీతం కావాలంటాడు. పది గంటల్లో లేక ఎనిమిది గంటల్లో డ్యూటీ జేస్తానంటాడు. కార్మిక హక్కులంటాడు...ఏడేమో నిద్రలేచిన్నుంచి రాత్రి పడ్డాకా దొక్కలొంచి పంజేస్తడు. ఎప్పుడెంతిస్తే గంతే తీస్కుంటడు. ఇదేందని అడగడు...

"ఇంక నీకేం గావాల్నో అడుగరా!"

ఆది నారాయణ గొంతులో పచ్చి వెలక్కాయ పడ్డట్టు. నరాల్లోంచి పాకిన ధైర్యం వెలక్కాయను కరిగించింది.

"మా ఇంటిదిగూడా పాడు పెడ్తుంది దొరా! నేనొక్కడ్ని పంజెయ్యనని మున్నెళ్ళకిందనే మీతోని చెప్పిండగదా...!"

"చెప్పిందిరా... అది అడుముం... మరి నీ బుద్ధి గడ్డిందుకైందిరా? అది జెప్తె నేనొప్పుకున్ననా?"

మాటమాట్లాడకుండా ఆదినారాయణ కదిలాడక్కడి నుండి... దొరతోని కొట్లాటకు దిగకుమని కమల చెప్పిన సంగతి గుర్తుకొచ్చి వినయంగా వెనుదిరిగాడు.

పంజరం రెక్కలూడదీసిన పక్షి బయటపడింది.

బయట కూలీ దొరుకుతోంది. ఎంజా కూలీ అరోజ చేతులుంటోంది. అనిర్వచనీయమైన అనుభూతి అలరిస్తుందా జంటను.

కానీ... అది మున్నాళ్ళ ముచ్చటై పోతుందనుకోలేదు దొర పోలీసులకు పట్టిస్తాడను కోలేదు.

"ఇంగుండూ... ఆ పోరడూ మువ్వు ముక్కు మూర్పుకపడ్డరు. జీపు వెనుక గట్టిగా పట్టుకున్నామన్న ముసలి కానిస్టేబుల్ గుండె అదుగున లేదు.

"నీ కాళ్ళొక్త... ఈ పోరంతోని నేనెట్లా బతకాలె దొరా? ఆయన్నిడ్చిపెట్టుండి దొరా... నీ బాంచేను... కాల్మొక్త..."

కమల కళ్ళు కాలువలై ఎడమ చెయ్యి శ్రీనివాసు నడుము పట్టుకుంది. కుడిచెయ్యి పైట సర్దుతుంది. ఎర్ర నీటితో తడిచిన గుడ్డల చాటు అందాలనదే పనిగా చూస్తున్న కుర్ర కానిస్టేబుల్.

"అరే ఉరికొస్తె [illegible]..." గుర్రుమన్నాడు.

"అరేయ్ నేనా... జారకురా!" పోరిని పట్టుకుంది.

"అమ్మా... అయ్యతోని నేనూ మోటర్ ఎక్కుతా" శ్రీనివాసు ఆరాటం చంకనుండి జారుతుంటోంది.

"నీ పెండ్లాంకేమన్నా జెప్పవురా?" యస్సై ఎడమ చెయ్యి ఆదినారాయణ జబ్బమీద పడ్డింది. కుడిచెయ్యి దొరబాంతు ప్రసాదం పడలేం చేసిన ప్యాంటు జేబుని తడిమింది. తృప్తి తడుక్కుంది.

"నేనేం జెప్పాలె దొరా!" ఆదినారాయణ [illegible] యస్సై దిక్కు తిరిగింది.

"నేను పాలేరుతనం బందు జేసిన్నని దొర నామీద కేసు బనాయించిండని ఎరకపాలె."

"మరి... పద్మారావు దొరోదాలు ఒక్కొక్కటి ఇంటినెట్లొచ్చిందిరా? నువ్వు గాకపోతే ఇంకెవ్వడన్నా దొబ్బిన్రా...?"

పద్మారావింటిలో అన్నకోడి యస్సై కడుపులో కొక్కొరొకో అంది.

"కావాల్నే పద్మారావు దొరవాళ్ళు నా..." ఆదినారాయణ మాట పూర్తి కాకముందే చెంప చెళ్ళు మంది. యస్సై చరుకు ఆవేశంపొంగింది.కాని నిస్సహాయత అణిచేసింది.

జీపు పక్క ఊరి హోటల్ ముందాగింది. హెడ్డూ, యస్సై దిగి హోటల్లో దూరారు.

కమల జీపుకు దగ్గరైంది.

"జర...గిదు జూడయ్యా!" శక్తినంతా కూడదీసుకుంది. ఆదినారాయణ చూపులు కమల వైపు మళ్ళాయి. ఆ చూపుల్లో చెప్పచెప్పలేని ఎన్నో భావాలున్నై. [illegible] పోకడపట్ల నిరసన దాగుంది.

"నేనేం జెయ్యాలె కమలా...?"

"మాకు గంజినీళ్ళెట్లా దొరకాలయ్యా?" పొత్తికడుపు లోంచి వచ్చిందా మాట. ఆకుల కొసలనుండి రాల్తున్న నీటి బిందువుల్లా అశ్రు బిందువులు కమల చెంపల్ని తడిపేస్తున్నాయి.

శ్రీనివాసు కళ్ళల్లో మెరుపు...

"అమ్మా నేనుగూడా మోటరెక్కుతనే...!"

రెండు చేతుల్తో తలబాదుకున్నాడు ఆదినారాయణ.

"ఇంగెమవ్వాలె బిడ్డా!" ముసలి కానిస్టేబుల్ గొంతు జీరబోయింది.

"పోయి ఏంజెయ్యాలె దొరా!" కమల గోడు గోడు మంటుంది.

"పద్మారావు దొర నమ్మిండనిస్తడా? నమిలి మింగి నీళ్ళుదాగడా?"

పక్కనే అరటి పళ్ళ బండి కనబడింది.

"అమ్మా... పండే...!" శ్రీనివాసు కళ్ళు ఆశా పాత్రలైనాయి.

"ఎక్కడైనా బతుకొచ్చుగానీ బిడ్డా! ధైర్యమే అన్నిటికీ గదా! ఎక్కడెవడు దిక్కులేనోనికి దేవుడే దిక్కు..." ముసలి కానిస్టేబుల్ దృష్టి కమల నుండి ఆదినారాయణ వైపు తిరిగింది.

కమల కళ్ళల్లోని [illegible] గుండెలోకి [illegible] శ్రీనివాసును గట్టిగా అదిమి పట్టుకుని పరిగెత్తుకొచ్చింది. జీపులో వదిలిపెట్టిపోయిన హెడ్డు తుపాకి కమల చేతుల్లోకి వచ్చేసింది. ఆదినారాయణ నరాల్లో విద్యుత్తు ప్రవహించింది.

"ఆడదానికే అంత ధైర్యముంటే...మరి నాకెందుకుండదా?" పెదమీద కొరడాదెబ్బ పడ్డట్టనిపించింది.

కన్ను మూసితెరిచేలోగా కుర్ర కానిస్టేబుల్ తుపాకి ఆదినారాయణ చేతుల్లోకొచ్చింది. జీపులోంచి దిగ్గున దూకేశారు...ఇదంతా ఒక్క నిమిషంలో జరిగిపోయింది.

మరో రెండు నిమిషాల్లో ఆదినారాయణ దంపతులు జీపుకు దూరమయ్యారు. కొన్నిపు నోరెళ్ళబెట్టింతర్వాతగాని కుర్ర కానిస్టేబుల్ గొంతు పెగల్లేదు. మాయలోంచి బయటికొచ్చి "అయ్యో...అయ్యో... తుపాకులు... పట్టుకొంద్రి..." గట్టిగా అరిచాడు.

హెడ్డూ, యస్సై హోటల్లోంచి పరుగెత్తుకొచ్చారు. విషయమర్థమయ్యేందుకు ఐదారు నిమిషాలు పట్టింది. యస్సైకి పిచ్చెత్తింది.

పోలీసు సిబ్బంది వాళ్ళు వైపులా పరుగులు దీసి ఆదినారాయణ దంపతులకోసం గాలించారు... కానీ వారిజాడ కన్పించలేదు.

-ఐలా చంద్రయ్య
ఇ.నెం.4-4-11, శేర్పురా,
సిద్ధిపేట - 502 103.